

hand hadden. En het kan niet geloofend worden, dat in de Congregationalistische Unie dezelfde beweging nog meer aanhangers telde en nog telde.

In *The Christian* vonden we eenige weken geleden het portret en de levensbeschrijving van den jongheer Jack Cooke, die bekend geworden is als „The Boy Preacher“ (letterlijk De jonghe prediker). Deze knaap begon op elf jarigen leeftijd in het publiek te spreken over het Evangelie van Christus. Anderhalf jaar later begaf de knaap zich naar Amerika om te New-York, Chicago, San Francisco en andere grote steden van de nieuwe wereld te prediken. Dikwijls verzamelde zich rondom hem een geoor van 10,000 personen. Tienwoordig is Jack Cooke nog geen zestien jaar oud, hij predikt in de West-London-Tabernacle. Al geeft men ook hoop op van het vermogen van dezen knaap, om zijn geoor van het begin van zijn optreden tot het einde van zijn toespraak te boeien, en al is het dat van zijn prediking getuigd wordt dat het jonge mensche velen tot zegen was, toch kan dit niet wegnemen dat een predikende jongen van 15 jaar niet in overstemming is met de ordinantie Gods. Wij hadden dan ook liever gezien, dat *The Christian* aan Jack Cooke den raad gegeven had om zich met ernst voor te bereiden voor den dienst des Woords en te wachten totdat hij meerderjarig is, om zijn prediking voort te zetten. Men wijst wel op het voorbeeld van den beroemd geworden C. H. Spurgeon, die op jeugdigen leeftijd begon met het verkondigen van het Evangelie, doch men ziet daarbij over het hoofd, dat Spurgeon op zestienjarige leeftijd voor het eerst sprak, niet voor een schare volwassenden in een grote stad, maar voor een Zondags-schoolje op een klein dorp.

De twaalfjarige Heiland was wel reeds in den tempel, maar niet om daar te leeren, doch om de schriftgeleerden te vragen en om op hunne vragen te antwoorden. Een leerend kind is ook daarom in tegenspraak met het Woord Gods.

N.-Amerika. Doorwerking der Verbondsleer in de Geref. kerk.

Aan de Geref. kerk van N.-Amerika onder de Classis Grand River is bericht, dat bij de jaarverslagen der gemeenten, men geen kolom voor „Baptized Non Communicants“ (gedoopten die niet tot het Avondmaal toegelaten zijn) meer behoeft in te vullen.

De Hoge zegt daarvan: „Dat 's een heel eind nader bij de genazing van het ziekelijke „doopledenstelsel“. In de Gereformeerde kerken, alwaar de Verbonds theologie te huis behoort, rekent men met huisgezinnen, en belijdt men dat de kinderen des Verbonds „als lidmaten zijner gemeente behooren gedoopt te worden“, en niet, dat de kinderen mogen gedoopt worden wanneer vader of moeder belijdenis heeft gedaan, of dat men gedoopt moet wezen om lid te worden.“

De bedoeling van deze opmerking is uitnemend. Het komt ons echter voor, dat een lijst van gedoopten die nog geen toegang begeren tot de Heeren Avondmaal, geen kwaad kan. Immers met zulk een lijst zou de kerkeraad kunnen weten, welke personen hij nog heeft te beheren.

Daarom kunnen wij het niet toejuichen, dat hij het opgeven van het aantal leden der kerk alleen de communicanten worden opgegeven. Dit is een bewijs, dat de verbonds theologie nog niet genoeg in de Reformed Church doorgrond.

Gemengd nieuws.

Genève. Uit de jongste volkstelling is gebleken, dat in de stad van CALVIN het getal Roomschen grooter is dan dat der Protestant. Onder de 105,517 inwoners van Genève zijn namelijk 51,221 protestanten en 52,638 Roomschen, wanneer men de oud-Roomschen daarbij rekent. Van de 62,921 in Genève wonende Zwitsersche burgers zijn 46,090 protestanten en 16,407 Roomschen. Dat er deniet-tegenstaande in Genève meer Roomschen dan Gereformeerden gevonden worden, is te wijten aan het feit, dat vele Fransen en Italianen zich in Genève kwamen vestigen.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

NIUWE TIJDEN.

IX.

Koning Johan werd opgevolgd door Emmanuel of Manuel, later bijgenaamd de Grote. Kort voor zijn dood had echter de eerste nog een belangrijken stap gedaan, die bewijst dat al had hij den lust tot ondernemingen verloren, hij toch alle zaken bleef behartigen.

Gelijk we zagen, waren ook de Spanjaarden op ontdekkingen uitgegaan. 't Was te voorzien, dat hierdoor tusschen de twee naburige volken moeilijkheden zouden ontstaan. Om dit te voorkomen, sloot koning Johan in 1494 met Spanje een overeenkomst. Daarbij werd bepaald dat al wat ontdekt werd voorbij den 21en graad westelijk van de Kaap-Verdische eilanden, aan Spanje zou behooren. Wat ten oosten daarvan lag, zou wezen voor Portugal.

Zoodra was koning Emmanuel niet aan de regering gekomen, of hij vatte het werk dat een poos gerust had weer op. Hij ruitte een vloot uit, die ter ontdekking van nieuwe landen gaan zou. Tegelijk breidde de vorst zijn macht uit in Noord-Afrika.

Maar nu kwam de groote vraag, wie het bevel moest voeren over de kleine vloet. Lang dacht de koning hierover na: er hing zoveel van af. Een stond hij in diep nadenken voor een venster van zijn paleis en keek in den tuin. Zijn liep daar een edelman, Vasco de Gama geheten, en 't was of den koning gezegd werd: „Dat is de man, dien ge hebben moet.“ Het duurde dan ook niet lang, of de Gama was tot opperbevelhebber der vloet benoemd, en zeer vereerd, nam hij de opdracht aan.

Of nu dit verhaal geheel juist is, valt moeilijk meer te zeggen. Errezo waarom de koning niet Bartholomeo Diaz koos, die toch de eerste was geweest bij de ontdekkingen, getoond had wat te durven, en wiens groote daden door den dichter Camoens zijn bezongen. Zeker is, dat de Gama, die toen nog geen 30 jaar telde, 't opperbevel kreeg en Diaz slechts een onderbevelhebberspost.

Den 8sten Juli 1497 ging de vloet uit de haven van Lissabon in zee. Ze bestond uit drie schepen, de *St. Miguel*, de *St. Gabriel* en de *St. Raphael*, en nog twee karveelen, lichte vaartuigen. Admiraal Vasco de Gama voerde het bevel over de *Gabriël*, die met 150 koppen was bemand. *De Miguel* was het voorraadschip.

Fen ontzaglijke menigte begeleidde den admiraal naar de vloet en was tegenwoordig bij het vertrek. Langzaam voeren de schepen weg, en met bezorgdheid zag menigen hen na. 't Ging aanstonds zuidwaarts en tot de Kana-

rische eilanden had men een voorspoedige reis. Doch hier werd het anders. Er ontstond storm en noodweer en toen men een donkeren, gevaarlijken nacht had doorworsteld bleek des morgens, dat de schepen elkaar uit het gezicht hadden verloren. Op zulk een geval was echter gerekend. Men had afgesproken, dat alle schepen naar de Kaap-Verdische eilanden zouden gaan en daar op elkaar wachten. Zoo geschiedde ook. Alle schepen kwamen terecht en zett'en de reis voort. Niet allen echter gingen mee. Want bij Kaap-Verdische eilanden verliet Diaz het gezelschap, daar de Gama hem naar Portugal terug zond. Wat hiervan de reden was is ons evenmin bekend als de reden van hetgeen ik boven omtrent Diaz meedeelde. Diaz echter besloot toch te reevaart te blijven en voegde zich nu bij de schepen, die onder Cabral uittoegen om zoo mogelijk ook landen te ontdekken.

Dit is ook gelukt. Want Cabral vond het rijke Brazilië in Z.-Amerika.

Dat was echter niet het doel van zijn reis geweest. Want ook hij dacht naar Oost-Indië te varen, doch de storming dreef hem westwaarts. Den 25 April 1500 werd van Brazilië bezit genomen voor Portugal. Toen zeiden Cabral en Diaz weer oostelijk. Doch bij de Kaap de Goede Hoop overviel hem een zware storm, waarbij vier schepen vergingen, en ook Diaz zijn dood in de golven vond.

Intusschen zette Gama de reis voort, doch de stormen gingen mee. Het was ontzettend boos weer, ja drie maanden lang zagen de scheepelingen niets dan lucht en water en dreven ze rond in de zee. Na 90 dagen waren ze nog niet verder dan een stoomschip nu in een week. Geen wonder dat het scheepsvolk tenslotte ongeduldig werd en riep om terug te keeren. Maar de admiraal was er de man niet naar om een plan, eens opgevat, te laten glijpen. Met groote gestrengheid bestraftte hij de ontevreden en sprak:

„Er moge komen wat God wil, maar omkeeren zal ik niet.“

Eindelijk — 't was intusschen al November geworden — zag men weer land. 't Was de Westkust van Afrika, de baai van St. Helena. Men moest dus nog veel verder en dat ging het dan ook.

Eindelijk kwam toch de Kaap de Goede Hoop in 't zicht, die weer een Kaap der stormen bleek. Met veel moeite zeilde men eindelijk om de gevaarlijke kaap heen. Dit was 22 November 1497. Men had dus 4½ maand gevaren. Thans doet een stoomschip de reis in twee weken.

Een groote maand voor men langs de zuidkust. Men maakte kennis met de inboorlingen, de Hottentotten. Deze waren niet ongenegen levensmiddelen af te staan in ruil voor allerlei, messen, sieraden, blinkende knopen en zoo meer. Niet altijd echter ging het zoo vreedzaam toe. Want de inlanders, gezien hebbende, wat mooie dingen die vreemdelingen bij zich hadden, begeerden daar meer van dan de Portugezen verkozen te missen. Ook waren de laatste nu juist niet altijd lief tegen de zwarten. Kortom, meermalen dreigden de Hottentotten op de blanken aan te vallen. De Gama wist dan echter raad. Hij liet eenvoudig enige kanonnen afschieten met los kruid. 't Oorhooren van dat donderend geluid, stoven de Afrikaners, die nog nooit met zulk geschut hadden kennis gemaakt, verschrinkt uiteen.

't Was echter niet het doel van den admiraal hier lang te toeven. Dat deed hij in de golf van St. Blasius, denzelfden inham, waartien jaar geleden Bartholomeo Diaz reeds geweest was. Ook hier maakte men kennis met de inboorlingen, die echter wat meer beschaafd waren dan de Hottentotten. Althans zij verstonden de kunst om de fluit te bespelen en hielden ook kudden vee.

Met deze lieden was wel om te gaan en we begrijpen dan ook, dat de manschap, nu zij zoo telkens weer land en menschen aantrof, nieuwen moed kreeg, en nu niet dacht aan terugkeren vóór het doel bereikt was. Ook behoefde men blijkbaar niet te vrezen voor gebrek aan het noodige, wij men voor allerlei kleinigheden en snuisterijen genoeg kon krijgen. Zoo is dan ook duidelijk, hoe men tot het besluit kon komen, in deze baai het voorraadschip te verbranden. De inhoud was op de lange reis toch al ten deele verbruikt, en het verder meenemen veroorzaakte maar last. Men verdeelde nu den voorraad over de verschillende schepen, en richtte aan de kust een gedenksteen op, die tevens het teeken was dat Portugal van deze streek bezit nam. Daarna werd de reis voortgezet noordwaarts, en nog altijd langs de kust van Afrika.

CORRESPONDENTIE.

M. K. te R. Zoodra mogelijk 't antwoord.

HOOGENBIJK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Breda, A. A. Doorn te Franeker. — Reitsum c. a. J. F. Jonkers, te Hommertus Jutrip. — De Bilt, A. van der Zanden, emer. pred. te Putten. — H. J. Ambacht, A. J. Mulder te Kockengen. BEDANKT: Noordwijk a. Zee, G. Wisse Jr., te Overtoom. — Ooster Nijkerk, A. Brouwer E. J., te Strijen. — Oldebroek, G. Vlugs, te Nijkerk op de Veluwe.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Garmen, J. G. Dekking, te Krimpen a/d Lek. — Oordendendam, A. H. van der Hoeve, te Vliedder. — Nijkerk, W. van der Waal, te Overschie. — Oudeschild, W. F. Smits, te Waal en Koog. — Kockengen en Hoogeveen, N. Jongebreur, te Jaarsveld.

AANGENOMEN: Alford en Appelter, M. de Jong, te Wijnsterp. — Wehe c. a. W. J. Scherphuis te Veendam. — Leendam, H. de Groot, te Hattem. BEDANKT: Helder, J. H. Bange, te Langezwag. — Numansdorp, A. C. de Grand, te Woubrugge. — Frederiksdorp, J. N. Drost, te Odoorn. — Zwaagwesteinde, H. Stoel, cand. — Oudeschild, H. G. Kist, te Oosthuizen.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt beleefd verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, geëindigd 31 Maart j.l., ten bedrage van f 1.20, per postwissel over te maken, welken men gelieve te adresseren aan De Administratie van „De Heraut“ Amsterdam.

Intekenaren op het premieboek DE GEMEENE GRATIE, die het daarvoor verschuldigde driemaandelijkse wenschen te voldoen, herinneren wij aan de kwartaalbetaling van f — 75 per aangevraagd exemplaar.

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE.

Amsterdam, April 1902.

Advertentien.

Den 14den April a.s. hopen D. V. onze geliefde Ouders,

JOUKE WIERSMA

EN

GRIETJE VAN DER WOUDE,

HUNNE

25-jarige ECHTVEREENIGING

TE HERDENKEN.

Dat de Heere hen nog vele jaren voor elkander en voor ons moge sparen, is de wensch van

Hunne dankbare kinderen.

Watergraafsmeer, 31 Maart 1902.

Heden ontsiep, in de hope des eeuwigen levens, onze beminde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader,

KLAAS OTTUS KNOTTNERUS,

in den ouderdom van 79 jaar en 5 maanden.

Wed. K. O. KNOTTNERUS—

STREUNBERG,

T. S. KNOTTNERUS.

G. KNOTTNERUS—STARKE,

en Kleinkinderen.

Ootwold, 29 Maart 1902.

Onze gemeente leed heden een gevoelig verlies. Na etne ongesteldheid van enkele weken, nam de Heere onzen geliefden broeder en mede-opniener,

PIETER ROSKAM,

tot Zich, in den ouderdom van 76 jaren. Met hem is van ons gegaan een man, krachtig in woorden en werken, en met eigenaardige gaven gesierd. Wat de Kerk des Heeren te deze plaats is, dankt zij mede aan zijn onvermoeiden ijver en onbezweken moed. Hij is door genade verwaardigd, een bouwter te zijn van Gods Sion op aarde.

Gelijk hij geleefd heeft, alzoo is hij gestorven: in de zekere wetenschap, dat het bloed des Lams gereinigd te zijn, en in het vast Geloofvertrouwen, dat in het huis des Vaders ook hem een plaats was bereid.

Namens den Kerkeraad van de Gereform. Kerk, C. LINDEBOOM, Praeses. C. DUBBELMAN, Scriba. Bolnes, 27 Maart 1902.

Onzen hartelijken dank voor de vele bewijzen van belangstelling, betoond tijdens de ziekte en na het overlijden van onzen geliefden Echtgenoot, Zoon, Behuwdzoon, Broeder en Behuwbredner, den WelEerwaarden Heer W. A. DEKKER, in leven Predikant bij de Gereformeerde Kerk te Hoogeveen.

Uit aller naam,

Wed. W. A. DEKKER—

MARCUSSE.

Middelburg, 2 April 1902.

Huis-, Salon-, Zaal- en Kerkorgels,

In groote keuze bij:

BREEBAART'S

Orgel- en Pianohandel,

DAWRAK 22, Amsterdam.

Aanbieding van eenige gebruikte Orgels, waaronder ook voor kerk, tegen zeer lage prijzen.

Lausanne, en Suisse.

Pensionnat de jeunes Demoiselles,

chez Mr. et Mme. ALF. JAQUES, ancien pasteur,

Villa Les Charmettes, A.

Enseignement de la langue Française.

Prospectus et références à disposition.

Noord-Brabant en Limburg.

Met hartel. dank ontvangen voor de inw.

Zending en Bijbelcolp.: Gevonden in de coll.

te Drachten f 2, Zeld. vereen. te Ulrum f 15,

Geref. K. te Koeverden f 1, uit de Catech. bus

te Koeverden f 0.50, N. v. A. te Nieuwendijk

f 1, collecte Geref. K. te Vlissingen f 0.97,

idem Breukelen f 13.13½, idem Velp f 15.18½,

idem Schoonhoven f 19.20, idem Gendern

f 6.76½, idem Helmond f 0.83, idem 't Hertogenbosch

f 13.48, idem Heusden f 1.26½, idem Tilburg

f 6.20, idem Veen f 3, idem Helvanden f 1,

J. A. d. J. te Terneuzen f 2, gevonden in de coll.

te Heinkensand f 2.50, uit het huisb. van Meij. Zeldernij te Gouda

f 4.90, Geref. K. te Scherpenzeel (G.) f 2.

Jaarlijkse bijdragen over 1901, Geref. Kerken:

Bisselingen f 2.50, Heerenveen f 5, Katendrecht

f 5, Kampen f 10, Katwijk a.Z. f 3, Kockengen

f 2, Kamperland (Z.) f 2, Kollum f 5, Koudekerke (Z.) f 3, Kuilenburg

f 2, Leksmond f 2, Lollum f 2.50, Leek f 2.50,

Leens f 5, Longerhouw-Schettens f 3, Lochem

f 2, Marken f 2, Marum (Gr.) f 2, Meppel

f 5, Middelburg A f 3, Middelburg B f 3, Maasland

f 2, Midwoude f 2, Mouniken f 2, Midam f 2,

Marrum (Fr.) f 2, Nes en Wierum f 5, Niezijl f 2.50,

Nieuwdorp f 2, Oostburg f 2, Oldekerk f 2.50, Oude Pekela

f 2, Overtoom f 5, Ommen f 3, Oudshoorn

f 5, Oppendoos f 2, Ouderkerk a/d. A. f 5, Oosterbierum

f 2.50, Oppenhuizen f 2.50, Oude Wetering

f 2.50, Oostwold f 2.50, Oostkapelle (Z.) f 3,

Olderbom f 2.50, Olderbek f 2, Oudorp f 1,

Oosterbeek f 2.50, Pieterburen f 2, Pernis f 2,

Rijnsburg f 2, N. en Z. Schraard f 2, Sijdeburen

f 2, Steenwijk f 2, Scheemda f 2.50, Schiedam

f 2.50, Schiedam f 2.50, Schanegoutum f 2.50,

Sassenheim f 2, Serooerkerke f 3.50, Sybrandaburen

f 2, Spijk A f 4, Sneek A f 2.50, Stadskanaal

f 2.50, Smilde A f 2.50, Soest f 5.

(Wordt vervolgd.)

J. C. C. VOIGT, Penningm.

Raamsdonk, 1 April 1902.

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN,

(voorheen JOHANNES KRAMER & Co.),

Dam 15-17 en Vijgendam 12.

Kopen en verkoopen EFFECTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden en Zilveren MUNTEN en vreemde BANKNOTEN. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden a DEPOSITO tot dagelijks vast te stellen rentekoers.

Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,

Gevestigd te GRONINGEN.

Commissarissen: Prop. Mr. D. P. D. FARIUS, J. H. DE WAAL, MALEFUIT, A. W. SCHIPPERS, Jhr. H. A. WITTEWAAL VAN STOUTWEGEN, H. LUKING, Mr. P. DIELEMAN, E. G. WENTINK.

Raad van Toezicht: J. BOUWES, Jhr. TERPSTRA, Mr. H. VAN DER VEGTE.

Verstrekt geld op eerste Hypotheek, zonder vooruitbetaling van rente. Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven, koers 99½ pCt., in stukken van f 1000,— f 500,— f 100,— en f 50,— verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij hare Agenten en bij alle Commissarissen en Makelaars in effecten. Inlichtingen worden verstrekt te Amsterdam door de H.H.: L. G. WEISZ & Co., Westermarkt 21 en E. J. RADIUS en H. J. DANE, Teesselschadestraat 3; te Rotterdam door den heer H. DANE, Haringvliet 49.

De Directie:

M. BROUWER, Mr. W. SWITTERS, F. J. BOLT.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering,

Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 517 en 519.

Maatschappelijk Kapitaal: Een Millioen Gulden.

Commissarissen:

Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINGK VAN DER OYE

Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen KAPITAAL en LIJFBENTE tot elk bedrag.

PIJPORCELS

voor kleine Kerken, s'eds voorhanden aan de Orgelfabriek van de Firma

C. C. BENDER, te Leiden.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,

WESTERMARKT No. 21

AMSTERDAM.

Bij E. BREMER, te Amsterdam, is verschenen

de 2de druk van:

EEN BOEK VOOR ALLEN.

Gids voor den Pelgrim.

Een woord voor alle tijden en gelegenheden.

DOOR

C. H. SPURGEON.

Fraal gebonden f 1.60.

Een uitstekend boek voor verjaarsgeschenk

en uitmuntend geschikt voor de ziekenkamer

en niet minder als reislectuur.

LEESGEZELSCHAPPEN.

Bij ZALSMAN, te Kampen, verschijnt:

De gemeenschap

der Heiligen,

DOOR J. VAN ANDEL,

Predikant te Grootenbroek.

226 bladzijden, post 8.

Prijs f 1.40; gebonden f 1.80.

Tevens zeer geschikt voor geschenk, ook

voor hen die belijdenis des geloofs hebben

afgelegd.

School met den Bijbel te Epe.

Met hartelijken dank ontvangen voor de

stichting van een School met den Bijbel te Epe:

van de Geref. kerk te Leiderdorp f 5; van de

Geref. kerk te Voorburg f 1.50; van de Geref.

kerk A te Scheveningen f 2.50; van de Geref.

kerk te Wildervank f 4; van de Geref. kerk te

Zuidland f 15; van de H.H. en B.B.: W. van

Driel, H. te Zuidland f 5; H. J. Hoekstra te

St. Nicolaas f 4; S. Bolman te Leeuwarden

f 1; K. S. te St. Anna-Parochie f 5; J. S. V.

te Lemmer f 1; B. H. Boon te Uithuizermeeden

f 2.50; N. N. te Bierum f 1; D. C. van Nim-

wegen te Utrecht f 1; H. Brouwer te Gro-

ningen f 1; D. Coeverden Adriani te Utrecht